

ТКАЧЕНКО

Сергій Анатолійович
nukoblikaudit@inbox.ru

УДК 332.146.2:[65.012.122:338.43]

к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту, в.о. ректора Вищого навчального закладу Міжнародний технологічний університет "Миколаївська політехніка"

КОНЦЕПЦІЯ ПОБУДОВИ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ ПІДСИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОГО МОНІТОРИНГУ В СИСТЕМАХ СТРАТЕГІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ

THE CONCEPT OF BUILDING A FUNCTIONAL STRUCTURE OF A SUBSYSTEM OF ECONOMIC MONITORING IN THE STRATEGIC ADJUSTMENT OF THE REGIONAL STRUCTURE AND TERRITORIAL ORGANIZATION OF THE SUBJECTS OF AGRO-FOOD SECTOR

У статті представлено укрупнену функціональну структуру підсистеми економічного моніторингу в системах стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації суб'єктів агропродовольчої сфери. Доведено, концепція побудови функціональної структури підсистеми економічного моніторингу в системах стратегічного регулювання регіональної структури та територіальної організації суб'єктів агропродовольчої сфери найбільш повно задовольняє вимогам функціонально-об'єктного підходу.

В статье представлено укрупненную функциональную структуру подсистемы экономического мониторинга в системах стратегического регулирования региональной структуры и территориальной организации субъектов агропродовольственной сферы. Доказано, концепция построения функциональной структуры подсистемы экономического мониторинга в системах стратегического регулирования региональной структуры и территориальной организации субъектов агропродовольственной сферы наиболее полно удовлетворяет требованиям функционально-объектного подхода.

In the article presents the functional structure of the enlarged economic monitoring subsystem in the system of strategic control of the regional structure and territorial organization of the subjects of agro-food sector. It proved the concept of building a functional structure of a subsystem of economic monitoring in the strategic adjustment of the regional structure and territorial organization of the subjects of agro-food sector most fully meets the requirements of functional-object approach.

Ключові слова: агропродовольча сфера, концепція, моніторинг, підсистема, побудова, регіональна структура, система стратегічного регулювання, територіальна організація, функціональна структура

Ключевые слова: агропродовольственная сфера, концепция, мониторинг, подсистема, построение, региональная структура, система стратегического регулирования, территориальная организация, функциональная структура

Keywords: agro-food sector, the concept of monitoring subsystem, building, regional structure, system of strategic control, territorial organization, functional structure

ВСТУП

Виконані теоретичні дослідження провідних вчених-економістів [1-10] та інших, і передовий практичний досвід створення функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури та територіальної організації суб'єктів агропродовольчої сфери свідчить про те, що побудова блок-схеми функціональної структури підсистеми економічного моніторингу повинна базуватися на апріорних знаннях і зводиться по суті до пристосування її апріорної структури до встановлених цілей тощо. Структура підсистеми

може бути отримана тільки на основі системного підходу до висвітлення та вивчення економіки регіональної структури і територіальної організації та встановлення характеру зв'язків між багаточисельними техніко-економічними показниками і критеріями, напрямками розвитку та факторами підвищення економічної ефективності. При цьому функціональна структура підсистеми повинна бути побудована шляхом диференціації елементів її найвищого рівня, які формують базову структуру, на елементи нижчого рівня. У всіх випадках топологія схеми функціональної структури підсистеми повинна відповідати топології

побудування дерева цілей та інше.

МЕТА РОБОТИ

Виходячи із цих методологічних посилок можна представити укрупнену функціональну структуру підсистеми економічного моніторингу функціонально розвинутої системи стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації суб'єктів агропродовольчої сфери і ін.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Теоретико-методологічною основою даної статті виступає діалектичний метод і основні положення теорії функції моніторингу, системи регулювання. У процесі дослідження використовувалися такі методи: *абстрактно-логічний* (для теоретичного узагальнення та формулювання висновків); *монографічний* (при дослідженні теоретичних методик моніторингу, системи регулювання); *економіко-статистичний*, *розрахунково-конструктивний*, *порівняльний* (при діагностиці стану функції моніторингу територіально-виробничих систем); *групування* (представлення функціональної структури моніторингу системи).

РЕЗУЛЬТАТИ

Підсистема економічного моніторингу функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури та територіальної організації суб'єктів агропродовольчої сфери складається із двох частин – групи блоків обліково-економічних і аналітичних завдань, які забезпечують дослідження виробничо-господарської діяльності регіональної структури та територіальної організації в цілому, та групи блоків обліково-економічних і аналітичних задач, які забезпечують дослідження діяльності суб'єкта підприємницької діяльності та внутрішніх структурних підрозділів та таке ін.

Перша і друга частини підсистеми регулювання містять по шість обліково-економічних та аналітичних блоків: перспективного моніторингу, ретроспективного (періодичного) моніторингу, оперативного моніторингу, порівняльного моніторингу, проблемно-орієнтованого моніторингу і функціонально-вартісного моніторингу. Сучасний рівень розвитку галузі підсистеми економічного моніторингу накопичений в області формування та впровадження обліково-економічних і аналітичних розрахунків, дозволяють в кожному із вказаних вище блоків виділити ряд комплексів обліково-економічних та аналітичних завдань, розвинення яких уявляється доцільним.

Незалежно від ступеня агрегування, сучасний економічний моніторинг на рівні регіональної структури і територіальної організації базується на реалізації принципу комплексності обліково-економічних та аналітичних розрахунків, тобто висвітлення і дослідження діяльності виходячи із цілей видів підсистеми економічного моніторингу охоплення об'єктів та багато ін.

Наявність в підсистемі економічного моніторингу блоків обліково-економічних та аналітичних задач, орієнтованих, по-перше, на дослідження діяльності

регіональних структур і територіальних організацій в цілому, та, по-друге, на дослідження діяльності підприємств (об'єднань) і їх внутрішніх структурних підрозділів, повністю відповідає принципам стратегічного регулювання регіональної структури та територіальної організації суб'єктів агропродовольчої сфери і сприяє їх найбільш ефективній реалізації та таке ін.

Задачі і окремі обліково-економічні та аналітичні показники і критерії виступають елементами нижчого рівня функціональної структури моніторингу в складі блоків та комплексів задач. Обліково-економічна і аналітична задача в загальному вигляді – це сукупність обчислювальних та логічних операцій обробки інформації, які забезпечують можливість її використання для об'єктивного висвітлення і оцінки результатів діяльності, виявлення резервів підвищення ефективності виробництва, прогнозу на перспективу та інше з метою вироблення і прийняття ефективних регулюючих рішень. Обліково-економічний та аналітичний показник і критерій являють собою мінімальний обсяг результатної інформації, яка отримується в межах однієї із задач підсистеми регулювання, за допомогою якої забезпечується хоча б часткова реалізація цілі функції моніторингу. Структура підсистеми моніторингу визначається взаємозв'язком задач та показників і критеріїв, які утворюють її на усіх рівнях ієрархії моніторингу.

Склад завдань підсистеми формується з позицій реалізації її генеральної цілі. При цьому диференціація задач за окремими обліково-економічними і аналітичними блоками та комплексами здійснюється виходячи із принципу їх відповідності цілі цього блоку або комплексу. Кожна задача розглядається як окремий контур функції економічного моніторингу, тільки синтез яких утворює комплекси, блоки і підсистему в цілому. До того ж, до задач, які включаються в підсистему економічного моніторингу, висувається ще ряд вимог: вирішення задач підсистеми економічного моніторингу повинне бути спрямоване на підвищення ефективності регулювання та виробництва в регіональних структурах і територіальних організаціях; модель вирішення обліково-економічних та аналітичних задач повинна будуватися на сам перед виходячи із їх взаємозв'язку з задачами планування і регулювання; повинна бути забезпечена безперервність моніторингу шляхом взаємозв'язку задач різних блоків (перспективного, ретроспективного, оперативного моніторингу та інших); ті, що застосовуються для вирішення обліково-економічних і аналітичних задач економетричний апарат та машини електронні цифрові повинні відповідати економіко-організаційної сутності цих задач та багато ін.

ВИСНОВКИ

Викладена вище концепція побудови функціональної структури підсистеми економічного моніторингу функціонально розвинутих систем стратегічного регулювання регіональної структури і територіальної організації суб'єктів агропродовольчої

сфери, як показує практика, найбільш повно задовольняє вимогам функціонально-об'єктного підходу, із яких випливає, що кожна обліково-економічна та аналітична задача, з однієї сторони, повинна виступати органічною компонентою функції економічного моніторингу, а з іншої – бути одночасно складовою частиною визначеного функціонально-регулюючого блоку із повним контуром системи стратегічного регулювання: планування, моніторинг і регулювання та таке ін.

Список використаних джерел

1. Александров, С.А. Стратегическое управление социально-экономическим развитием города: диссертация на соискание учёной степени кандидата экономических наук: 08.00.05 / Александров Сергей Альбертович; [Место защиты: Ин-т региональ. экон. исследований]. - Москва, 2003. - 120 с.

2. Илларионова, Н.А. Методические основы мониторинга социальной ответственности промышленных предприятий: автореферат диссертации ... кандидата экономических наук: 08.00.05 / Илларионова Наталия Алексеевна; [Место защиты: Урал. гос. эконом. университет]. - Екатеринбург, 2011. - 26 с.

3. Касатов, А.Д. Методология управления инвестиционной деятельностью интегрированных корпоративных структур в промышленности: диссер. ... д. э. н.: 08.00.05 / Касатов Алексей Дмитриевич; [Место защиты: Самарский гос. эконом. универ-т]. - Самара, 2011. - 345с.: ил.

4. Кирюшкин, К.Н. Повышение качества системы мониторинга крупных хозяйствующих субъектов: диссертация ... к. э. н.: 08.00.05 / Кирюшкин Кирилл Николаевич; [Место защиты: Рос. науч.-техн. центр информации по стандартизации, метрологии и оценке соответствия]. – Москва, 2009. – 164 с.

5. Клеменкова, Н.П. Система подбора кадров для

подразделений экономической безопасности органов внутренних дел: диссер. ... кандидата экономических наук: 08.00.05 / Клеменкова Наталья Павловна; [Место защиты: Академ. эконом. безопасности МВД РФ]. - Москва, 2009. - 160 с.: ил.

6. Колмыкова, Т.С. Организационно-экономические основы инвестирования экономического роста и его устойчивости: диссертация ... доктора экономических наук: 08.00.05 / Колмыкова Татьяна Сергеевна; [Место защиты: Московский гос. индустр. ун-т]. – Москва, 2010. – 334 с.: ил.

7. Муравьев, В.Б. Разработка рекламной стратегии вуза в современных экономических условиях: диссертация ... к.э.н.: 08.00.05 / Муравьев Вячеслав Борисович; [Место защиты: Рос. эконом. академ.]. - Москва, 2011. - 182с.: ил.

8. Пехов, Б.М. Повышение эффективности взаимодействия предпринимательских и государственных структур в земельных отношениях: дисс. ... кандидата экономических наук: 08.00.05 / Пехов Борис Михайлович; [Место защиты: Ин-т экономики УрО РАН]. - Екатеринбург, 2011. - 180с.: ил.

9. Собчук, Н.В. Формирование механизмов активизации межсекторного партнерства в экономическом пространстве крупнейшего города: диссертация ... кандидата экономических наук: 08.00.05 / Собчук Наталья Викторовна; [Место защиты: Ур. гос. эконом. универ-т]. - Екатеринбург, 2009. – 229 с.: ил.

10. Чефранов, С.Г. Теория, методология, инструментарий управления региональными экономическими системами: проектно-эволюционный подход: диссер. ... доктора экономических наук: 05.13.10 / Чефранов Сергей Георгиевич; [Место защиты: Южный федераль. ун-т]. - Майкоп, 2008. - 304 с.